

RIIGIKANTSELEI

RIIGIKANTSELEI AASTARAAMAT 2012

Tallinn 2013

● EESSÕNA

2012. aasta oli Riigikantseleile esimene, mil saime keskenduda ainult oma peaesmärgile – Vabariigi Valitsuse ja peaministri toetamisele, kõrvalülesandeid meil enam ei ole.

Meie 2012. aasta ja lähemate aastate prioriteet on valitsuse otsustusprotsesside, laiemalt valitsusasutuste poliitika kujundamise arendamine. Selleks tuleb tegeleda mõjude hindamise, kaasamise ja valitsuse otsuste ettevalmistamise korraldusega. Oluline samm sel teel oli Riigikantselei ja Justiitsministeeriumi koostöös valminud mõjude hindamise metoodika heakskiitmine valitsuses 2012. aasta detsembris. Metoodika annab juhised õigusaktide, arengukavade ja Euroopa Liidu asjade mõjude analüüsimiseks ning loob paremad eeldused, et valitsuse otsused avaldavad ühiskonnale soovitud mõju.

2012. aastal alustasime ka kahe vastutusriikka ülesande täitmist: valmistada ette Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumine ning koordineerida Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamise ettevalmistamist. Mõlemad suursündmused leiavad aset 2018. aastal ning Riigikantselei vastutab mõlema korraldamise eest. Kahtlemata saab sellest suur proovikivi nii Riigikantseleile kui ka Eestile tervikuna. Olen kindel, et kõik, kes selles töös osalevad, saavad hindamatu kogemuse.

2012. aasta tulemustest teeb rõõmu, et vastavalt Riigikantselei ühele strateegilisele eesmärgile on Eesti valitsus töö efektiivsusest Euroopa Liidu liikmesriikide hulgas jätkuvalt viie parima hulgas – kolmandat aastat järjest hoiame neljandat kohta.

Peale selle on tähelepanuväärne, et vaatamata keeruliste aegadele toetab 2012. aasta lõpus tehtud uuringu põhjal 74 protsenti Eesti elanikest Euroopa Liitu kuulumist. Võrreldes 2011. aasta oktoobris tehtud samalaadse uuringuga ei ole toetus Euroopa Liidule muutunud. Sama uuringu andmeil on toetus euro kasutamisele Eestis tõusnud 63 protsendini, mis on alates 2005. aastast kõige kõrgem näitaja.

Täna kõiki Riigikantselei kolleege tubli töö eest!

Heiki Loot
riigisekretär

● VALITSUSE JA PEAMINISTRI TOETAMINE

Vabariigi Valitsus Stenbocki maja Riigivanemate saalis 20. detsembril 2012

Valitsus kinnitas mõjude hindamise metoodika

Valitsus kinnitas 13. detsembri istungil Riigikantselei ja Justiitsministeeriumi koostöös valminud mõjude hindamise metoodika.

Mõjude hindamise metoodika eesmärk on anda valitsusasutustele juhised mõjude analüüsi korraldamiseks ning seeläbi parandada ja ühtlustada valitsusasutuste võimekust valitsuse poliitika kavandamisel, elluviimisel ja hindamisel. Mõjude hindamine parandab valitsuse otsustusprotsesside kvaliteeti ja läbipaistvust ning loob paremad eeldused, et need otsused avaldavad ühiskonnale soovitud mõju.

Mõjude hindamise metoodika on koostatud Vabariigi Valitsuse relemendi alusel, mis näeb ette, et seaduseelnõude, strateegiliste arengukavade ja Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude ja muude Euroopa Liidu asjade kohta Eesti seisukohtade ettevalmistamisel, samuti ministri otsustatava või valitsusele esitatava muu olulise küsimuse väljatöötamisel tuleb hinnata nende mõjusid.

Metoodika keskne instrument on mõjude tuvastamise kontrollküsimustik, mille abil hinnatakse, kas esineb mõju ühes või mitmes hea õigusloome ja normitehnika eeskirja paragrahvis 46 nimetatud kuuest valdkonnast (sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju; mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele; mõju majandusele; mõju elu- ja looduskeskkonnale; mõju regionaalarengule; mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele), misjärel analüüsitakse, kas see mõju on oluline ning kuidas ja kellele oluline mõju avaldub. Oluliste mõjude puhul tehakse läbi põhjalikum mõjuanalüüs.

Mõjude hindamise metoodikat on kavandatud rakendada järk-järgult. 2013. aastal rakendatakse metoodikat õigusloovate aktide puhul. Samuti rakendatakse alates 2013.

aastast meetodikat nende Euroopa Liidu asjade puhul, mis eeldavad valitsuse seisukohtade kujundamist, ning selliste valdkonna arengukavade väljatöötamisel, mille koostamise ettepanek esitatakse Vabariigi Valitsusele alates 1. jaanuarist.

Alates 2014. aastast tuleb meetodikat järgida Riigikogu otsuse eelnõu ja Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu puhul. 2014. aastast rakendatakse meetodikat õigustloovate aktide puhul täies mahus.

Eesti alustas ettevalmistusi Euroopa Liidu Nõukogu eesistumiseks

Seoses Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumisega 2018. aasta esimesel poolel moodustas valitsus 24. mai istungil eesistumist ettevalmistava komisjoni ning nimetas selle esimeheks riigisekretäri.

Riigisekretärile lisaks kuuluvad komisjoni Eesti alaline esindaja Euroopa Liidu juures, Justiitsministeeriumi kantsler, Kultuuriministeeriumi kantsler, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kantsler, Rahandusministeeriumi kantsler ja halduspoliitika asekanter, Riigikantselei Euroopa Liidu asjade direktor, Riigikantselei nõunik Eesti Vabariigi 100. aastapäeva ettevalmistamise küsimustes, Riigikantselei valitsuskommunikatsiooni direktor, Siseministeeriumi kantsler ja Välisministeeriumi kantsler ning Euroopa ja Atlandi-ülese koostöö küsimuste asekanter. Komisjoni tööd korraldab Riigikantselei.

Komisjoni esmane ülesanne on koostada eesistumise ettevalmistamise tegevuskava, mis keskendub esialgu eelkõige nendele küsimustele, mis nõuavad varajast planeerimist ja ettevalmistusi nagu personali arendamine, logistika ning julgeolek. Tegevuskava tuleb valitsusele esitada hiljemalt 2013. aasta lõpuks.

Komisjon moodustati ettevalmistuste esimese etapiga enam seotud ministeeriumide esindajatest ning Riigikantselei ametnikest. Hilisemas faasis kaasatakse komisjoni töösse ka teiste ministeeriumide esindajaid, kuna ettevalmistavad tegevused puudutavad siis juba ametkondi laiemalt.

Valitsus tõhustas Eesti Euroopa Liidu poliitika kujundamist ja elluviimist

Valitsus otsustas 13. septembri istungil muuta Eesti Euroopa Liidu (EL) otsustusprotsessis osalemist korraldava koordineeriva koordineeriva toimimise aluseid, et parandada ELi suunalise poliitika kujundamist ja elluviimist.

Euroopa Liidu koordineeriva koordineeriva (KOK) moodustati 2005. aastal ministeeriumidevahelise komisjonina, arvestades Eesti ELi liikmesusest tulenevaid uusi kohustusi.

Valitsuse korraldusega ajakohastati KOKi eesmärke ja toimimise põhimõtteid ning viidi need kooskõlla kehtiva praktika, Eesti ELi poliitika 2011–2015 suundade ja ELi otsustusprotsessis toimunud arenguga.

Muudatuste eesmärk on liikuda otsustusprotsessides reageeriva tegutsemise juurest ennetavama ja algatuslikuma korralduse poole.

Peale reageeriva koordineeriva koordineeriva süsteemi, mis seisneb peaaegselt juba esitatud algatuste alusel Eesti seisukohtade kujundamise koordineerimises, tuleb enam tähelepanu pöörata ka Eesti enda strateegilisi eesmärke ning Euroopa Liidu poliitika suundi toetavate poliitikainitsiatiivide välja-

töötamist ja elluviimist koordineeriva süsteemi tõhustamisele.

Senine ELi poliitika elluviimist koordineerinud KOK muutus kahetasandiliseks: ELi tulevikusuundumuste tööühma baasil loodi poliitika planeerimise tasand ning juba toimiva liikmeskonnaga koordineeriva koordineeriva jäi toimima KOKi poliitika koordineerimise tasandina.

Süveneb KOKi roll kinnistada ja arendada talle pandud ülesannet tagada, et valitsuse istungile esitatavad Eesti seisukohtade eelnõud EL Nõukogule oleks kooskõlas Eesti ELi üldise poliitikaga. Kolmanda olulise muudatusena sätestatakse, et KOKi volitused ei lõppe uue valitsuse ametisse astumisel ning edaspidi ei tule sellisel juhul teha otsust koordineeriva koordineeriva tegevuse jätkamise kohta. See on vajalik, et KOKi ülesannete täitmine ja pädevus toimiks katkematult.

Euroopa Liidu asjade direktor Juhan Lepasaar avaliku teenistuse tippjuhtide konverentsil „Ühtsema valitsemise poole 2“ 11. oktoobril 2012

Toetus Euroopa Liitu kuulumisele püsis, toetus eurole kasvas

Uuringufirma Faktum ja Ariko küsitluse andmeil toetas novembris 74 protsenti Eesti elanikest Euroopa Liitu kuulumist. Võrreldes 2011. aasta oktoobris tehtud samalaadse uuringuga ei ole toetus Euroopa Liidule muutunud.

Sama uuringu andmeil on toetus euro kasutamisele Eestis tõusnud 63 protsendini, mis on alates 2005. aastast kõige kõrgem näitaja.

Euroala ja Euroopa Liidu tuleviku kindlustamiseks peab 83 protsenti Eesti elanikest vajalikuks tihendada liikmesriikide koostööd.

Eesti tegutsemist Euroopa Liidus peab edukaks 51 protsenti vastanutest. Eesti eesmärkidega Euroopa Liidus väidab end hästi või üldiselt kursis olevat 36 protsenti küsitletutest.

Euroopa tasandil tegutsemisel peetakse Eesti kõige olulisemateks eesmärkideks põllumajandustoetuste ühtlustamist (28%) ja Eestit muu Euroopaga ühendava infrastruktuuri nagu Rail Balticu ja Põhjamaadega energiaühenduste rajamist (26%).

Peaminister Andrus Ansip ja Euroopa Komisjoni president José Manuel Barroso kohtumisel Brüsselis 2. oktoobril 2012

Eesti Vabariik valmistub 95. sünnipäevaks ning 100. aastapäevaks

Valitsus otsustas 12. aprilli kabinetinõupidamisel teha Riigikantseleile ülesandeks koordineerida Eesti Vabariigi 95. sünnipäeva tähistamist ja 100. aastapäeva tähistamise ettevalmistamist.

2013. aastal möödub Eesti Vabariigi väljakuulutamisest 95 aastat, mis väärib tavapärasemast enam tähelepanu. Tähistamine ei ole planeeritud juubeliaastana, vaid riigi sünnipäevana, millel on märgiline tähendus sissejuhatusse juubeliaastasse Eesti Vabariik 100. Sellest lähtuvalt on eesmärk piirduda vaid pigem traditsiooniks kujunenud veidi enam rõhutatud sündmustega, kus Riigikantselei roll on toetada tähtsündmusi rahaliselt ning koordineerida pooltevahelist koostööd.

95. sünnipäeva fookuses on eelkõige noored ja lapsed. Samuti mängivad Eesti Vabariigi 95. sünnipäeval olulist

rolli 25 aasta möödumine laulvast revolutsioonist, rahva- ja pärimuskultuur, kuna just 2013. aasta on Kultuuriministerium pühendanud kultuuripärandi hoidmisele, ning Estonia teatri- ja kontserdimaja 100 aasta juubel.

15. novembri istungil moodustas valitsus Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamise ettevalmistamiseks valitsuskomisjoni, kuhu kaasatakse aastapäeva tähistamisega enam seotud ministrid, riigisekretär ja Vabariigi Presidendi esindaja. Peaministri juhitava komisjoni ülesanne on tagada Eesti Vabariigi 100. aastapäeva väärikas ja meeldejääv tähistamine.

Nutitelefoni rakendus „Rahvakalender“

2013. aastal toimuval Eesti Vabariigi 95. sünnipäeval saavad alguse paljud projektid, mis kulmineeruvad Eesti riigi juubeliks aastal 2018: kuulutatakse välja konkursid filmi, kujutava kunsti ja teatri valdkonnas ning alustatakse 100 tamme parkide loomisega.

Mitme sündmuse ja uue algatuse keskmes on noored, kellele mõeldes lõi Riigikantselei nutitelefonide rakenduse

„Rahvakalender“. Rakenduse eesmärk on riiklikele pühadele ja lipupäevadele lisaks nüüdisaegsel moel meelde tuletada Eesti rahvakalendris olevaid tähtpäevi. Tasuta jagatavas „Rahvakalendri“ aplikatsioonis on ligi 70 tähtpäeva, mis kutsuvad üles argipäeva tähtpäevaks muutma.

Riigikantselei palvel lõi Eesti Rahvusringhääling 2013. aastaks riigi sünnipäeva teemalise ekraanigraafika.

Valitsusasutuste visuaalne identiteet ühtlustatakse

Riigikantselei algatas valitsusasutuste uue logo leidmise, mille eesmärk on ühtlustada valitsuse näopilti.

Riigikantselei korraldas valitsusasutuste logo ideekavandi leidmiseks konkursi, millele laekus 39 ideekavandit. Töid hinnanud komisjon valis välja Asko Künnapi kavandi „*Prima Facie*“.

Valitsuskabineti 15. novembri nõupidamisel pidasid ka ministrid vajalikuks ühtlustada valitsusasutuste visuaalne identiteet. Ühtne visuaalne identiteet põhineb ühtse kujundusreeglistikuga väikese riigivapi ja kolme lõviga logo kasutamisel.

Ministrite otsuse kohaselt tuleb olulistes kommunikatsioonikanalites ja infokandjatel jätkata vastavalt riigivapi

seadusele riigivapi kasutamist. Riigivappi võib kasutada ka kõigil teistel infokandjatel. Valitsusasutuste ühtse logona võetakse kasutusele disainer Asko Künnapi kavand „*Prima Facie*“.

Valitsusasutuste kommunikatsioonijuhid on seadnud eesmärgiks ühtlustada ministriumide visuaalse identiteedi 2013. aasta lõpuks, valitsemisala asutustes toimub üleminek 2014. aasta jooksul. Protsessi koordineerib Riigikantselei, ministriumide kommunikatsioonijuht vastutab ühtsele visuaalsele identiteedile ülemineku eest oma valitsemisalas.

**EESTI VABARIIGI
VALITSUSASUTUSTE
ÜHTNE LOGO**

Uus valitsusasutuste logo

Riigivapp

Riigikantselei kuulutas välja juhtimistalentide programmi

Riigikantselei käivitas juhtimistalentide programmi, mille eesmärk on tuua heade juhieeldustega noori avalikku teenistusse ning motiveerida neid siduma oma tulevikku riigiteenistusega. 146 kandidaadi hulgast väljavalitud seitse parimat alustasid juhiks kasvamise teed praeguste tippjuhtide kõrval 4. septembril.

Programm kestab 2014. aasta aprillini. Pooleteise aasta jooksul töötavad osalejad erinevates ministeeriumides ja Riigikantseleis ning osalevad mitmes arendustegevuses. Pärast programmi lõppu peaksid osalejad olema väga hea ettevalmistuse ja mitmekesise kogemusega ning nad saavad end proovile panna avalikus teenistuses, kogemuse kasvades juhtival kohal.

Peale esimest korda korraldatava juhtimistalentide programmi kuulutas Riigikantselei sügisel kolmandat korda välja Newtoni programmi, mis on mõeldud juba praegu avalikus sektoris töötavatele juhieeldustega ametnikele, kellest potentsiaalselt võiks tippjuht saada. Tugevas konkurentsisis jäi sõelale 20 osalejat. Sama palju ametite ja inspeksioonide peadirektorite asetäitjaid täiendas oma eestvedamise ja innovatsioonialast kompetentsust Cranfieldi ülikooli korraldatud koolitusel.

Uus avaliku teenistuse seadus toob jõustudes kaasa olulisi muutusi tippjuhtide teenistussuhtes. Uut seadust ette valmistades tegime kokkuvõtteid ka praegustest tippametnikest. Keskmine Eesti avaliku teenistuse tippjuht on nelja-

kümnendates eluaastates kõrgharidusega mees, kellel on eelnev avaliku teenistuse kogemus ja soov jääda avaliku teenistusega seotuks ka edaspidi.

Küsimus, kuidas hoida tippjuhtide pühendumust ja avada uusi karjääriperspektiive uue seaduse jõustumisel, oli üheks teemaks ka kolmandal tippjuhtide aastakonverentsil „Ühtsema valitsemise poole 2“, mis toimus 11. ja 12. oktoobril Vihulas.

Enesearendamisega tegeles 2012. aastal kompetentsikeskuse kaudu 80 protsenti kõigist tippjuhtidest, individuaalsetes arendustegevustes osalejate arv ulatus kolmandikuni kogu tippametnikonnast. Esmakordselt osalesid meie tippjuhid koolitustel sellistes maailmamaainega ülikoolides nagu Harvardi Ülikooli John F. Kennedy School of Government ja École Nationale d'Administration Pariisis.

2012 oli ka edukate avalike konkursside aasta. Üheksast konkursist kaheksa töid teenistusse uue tippjuhi, keskmise kandidaatide arv ühele ametikohale kasvas kahe inimese võrra.

Juhtimistalentide programmi aväiritus Stenbocki majas 4. septembril 2012

Eesti peaminister Andrus Ansip, Taani peaminister Helle Thorning-Schmidt ning Hollandi peaminister Mark Rutte Saksamaa liidukantsleri Angela Merkeli kutsel Berliinis 13. veebruaril 2012

Peaminister Andrus Ansipi kohtumine Soome Vabariigi presidendi Sauli Niinistõga 25. aprillil 2012

NATO peasekretär Anders Fogh Rasmussen, peaminister Andrus Ansip ning Ameerika Ühendriikide president Barack Obama NATO tippkohtumisel Chicagos 20. ja 21. mail 2012

*“August Rei - Eesti riigimees, poliitik, diplomaat”
autor Jüri Ant monograafia esitlusel Stenbocki
majas 22. juunil 2012*

*Peaminister Andrus Ansip ja Suurbritannia
peaminister David Cameron külastamas Eesti
kaitsevälalasi Helmandi provintsis Afganistanis
18. juulil 2012*

*Jaan Teemanti lapselaps Annely Tjemkes poe-
gadega Jaan Teemantile pühendatud postmargi
esitlusel Stenbocki maja Riigivanemate saalis
24. septembril 2012*

● PERSONAL

1. jaanuaril 2013 töötas Riigikantseleis 106 inimest. Riigikantselei teenistuja on keskmiselt 40,1 aastat vana, kõrgharidusega (86%) ja töötanud Riigikantseleis 7 aastat. Teenistujatest 67% on naised ja 33% mehed.

2012. aastal suurenes teenistujate osakaal Riigikantselei põhiülesandega otseselt seotud valdkondades ning vähenes tugiteenuseid osutavate teenistujate osakaal. Kui 31. detsembril 2011 töötas tugiüksustes 34 protsenti Riigikantselei inimestest, siis 1. jaanuaril 2013 oli tugiüksuste teenistujate osakaal 27 protsenti.

Põhitegevuse valdkonna ametikohtade kasv tuleneb Vabariigi Valitsuse tegevuskavaga Riigikantseleile pandud uute ülesannete täitmisest, sealhulgas IT-poliitikat koordineeriva nõuniku ametisse nimetamisest, ministriumidevahelise rakkerühma moodustamisest töötajate oskuste tõstmise valdkonnas, mõjude hindamise meetodika ja kaasamise hea tava rakendamisest ning Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise ettevalmistustest.

Tugiosakondade teenistujate osakaalu vähenemine tuleneb nii tugiteenuste optimeerimisest kui ka sellest, et alates 1. maist 2012 korraldab Stenbocki maja korrashoidu Riigi Kinnisvara AS.

2012. aastal kasutasime Riigikantselei ametikohtadele värbamisel varasemast ulatuslikumalt sihipärast asutustevahelist personalivahetust. Varasematel aastatel on koostöö tõhustamiseks rotatsiooni edukalt rakendanud Euroopa Liidu sekretariaat, julgeoleku ja riigikaitse koordinatsioonibüroo ning peaministri büroo. 2012. aastal kasutas seda värbamisviisi juba enamik põhitegevuse üksustest: rotatsiooni korras täideti valitsuse meedianõuniku ning strateegiabüroo ja õigusloomeosakonna nõunike ajutiselt vabad ametikohad.

Riigikantsselet töötajad koos peaministriga Stenbocki maja hoovis 27. septembril 2012

